

ДОВІДКА

про результати проведення внутрішнього моніторингу якості освіти у
2021/2022 навчальному році

На виконання законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» (зі змінами), «Про загальну середню освіту» (зі змінами), Концепції Нової української школи (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України, відповідно до Положення санаторну школу, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2018 № 1026, Положення про моніторинг якості освітнього процесу у Комунальному закладі «Харківська санаторна школа № 13», наказу Комунального закладу «Харківська санаторна школа № 13» від 20.08.2021 № 161 «Про організацію та проведення комплексного самооцінювання якості освітніх і управлінських процесів у санаторній школі» та з метою удосконалення роботи санаторної школи був проведений моніторинг успішності та рівня компетентностей з базових навчальних дисциплін (в %), управлінських процесів.

В минулому 2021-2022 навчальному році освітній процес здійснювався у відповідності з Конституцією України (ст. 53), Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державною національною програмою «Освіта» (Україна XXI століття), Концепцією національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Концепцією реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», постанов Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти», «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти», іншими законодавчими та нормативно-правовими документами з питань виконання законодавства країни в галузі «Освіта». Були поставлені задачі забезпечення прав неповнолітніх на одержання повної загальної середньої освіти, удосконалення методики викладання, вивчення і втілення нових технологій в процесі навчання, здійснення принципу особистісно-орієнтованого підходу в навчанні учнів, ознайомлення з новими програмними вимогами, проведення певної роботи по забезпеченню всебічного розвитку учня як

особистості на уроках, у позакласний час, виховання свідомого громадянина України.

У санаторній школі проводилась робота щодо створення умов здобуття повної загальної середньої освіти, була спланована і проводилась роз'яснювальна робота з учнями та батьками. Для забезпечення права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти з урахуванням індивідуальних здібностей, стану здоров'я здійснювався набір учнів, освітній та лікувально-реабілітаційний процес.

Завдяки системній роботі адміністрації закладу освіти та класних керівників учнів, які безпідставно не відвідують санаторну школу немає.

Для проведення профорієнтаційної роботи з випускниками 2021-2022 н. р. протягом Місячника проводились бесіди з представниками вищих навчальних закладів освіти міста Харкова (з урахуванням протиепідемічних заходів).

У 2021-2022 навчальному році заклад освіти продовжував впровадження концептуальних засад реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». Пріоритетними залишилися завдання створення освітнього середовища для реалізації інтегративного підходу до компетентісно орієнтованого навчання, забезпечення умов для взаємодії учасників освітнього процесу на засадах педагогіки партнерства та в умовах психологічної комфортності.

У 2021-2022 навчальному році 1-4 класи працювали згідно з Концепцією Нової української школи, за Типовими освітніми програмами для закладів загальної середньої освіти (розробленими під керівництвом Шиян), затвержені наказами Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 р. № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»; від 08.10.2019 № 1273 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти».

Головним завданням для учнів початкових класів закладу освіти стало опановувати не просто окремі предмети, але так звані «компетентності», а саме:

- вільне володіння державною мовою;
- здатність спілкуватися іноземними мовами;

- математична компетентність;
- компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- інноваційність;
- екологічна компетентність;
- інформаційно-комунікаційна компетентність;
- вміння навчатися впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- культурна компетентність;
- підприємливість та фінансова грамотність.

Зокрема, вчителі початкової школи працювали над формуванням в учнів таких вмінь:

- читати з розумінням;
- висловлювати власну думку усно і письмово;
- мислити критично та системно;
- логічно обґрунтовувати свою позицію;
- бути творчими та ініціативними;
- конструктивно керувати емоціями;
- оцінювати ризики;
- приймати рішення;
- розв'язувати проблеми;
- співпрацювати з іншими людьми.

У закладі освіти було впроваджено чимало нового. Серед найголовніших прикладів змін: навчання через діяльність, скасування домашніх завдань для першокласників та другокласників, нова система оцінювання. Відтепер ключове завдання вчителя - дати змогу учням засвоїти необхідний матеріал за допомогою діяльнісного підходу. Йдеться про найрізноманітніші форми, серед яких навчальні ігри, екскурсії, експерименти, групові проекти, моделювання життєвих ситуацій тощо. Оцінювання учнів початкових класів відбувалося відповідно до

Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 13 липня 2021 року № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти». Методичні рекомендації окреслили підходи оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти в умовах особистісно зорієнтованого і компетентнісного навчання. На заміну узагальненій бальній оцінці вчителі початкових класів використовували вербальну оцінку окремих результатів навчання, яка, окрім оцінювального судження, називала рівень результату навчання. Вона підходить як для оцінювання особистих надбань учнів початкових класів, так і для об'єктивних результатів навчання. Рівнева оцінка використовувалась для визначення результатів навчання учнів 3–4 класів.

За кошти державного бюджету початкові класи було переобладнано відповідно до потреб НУШ. У школі з'явилися сучасні меблі, особисті шафи школярів.

Вчителі створили навчальні осередки:

- для навчально-пізнавальної діяльності,
- змінні тематичні осередки (дошки/фліпчарти/стенди для діаграм та малюнків),
- для гри (як настільних, так і рухливих ігор),
- для художньо-творчої діяльності,
- куточок живої природи для проведення дослідів (пророщення зерна, догляд за рослинами, акваріум),
- дитяча класна бібліотека,
- осередок вчителя.

На впровадження Концепції Нової української школи та створення умов для впровадження Нового Державного стандарту початкової освіти сплановано роботу методичного об'єднання вчителів початкових класів. Вчителі успішно впроваджують новий зміст освіти на засадах компетентнісного навчання, навчають по-новому, розвивають кожну дитину відповідно до її індивідуальних

особливостей і потреб, керуються у роботі Новим державним стандартом початкової освіти, методичними рекомендаціями МОН України.

Із 1 вересня 2022 року вчителі 5 го класу приймають естафету впровадження реформи НУШ. Це означає, що на педагогів чекають суттєві зміни в освітньому процесі, опанування нових підходів до навчання та ще безліч інновацій! Їм доведеться працювати за новим Державним стандартом базової середньої освіти та Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Організація освітньої діяльності в 5-х класах здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. №898, наказом МОН України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, вторгненням її збройних сил, а також окупацією частини території України виникла ситуація, за якої частина населення нашої держави з метою збереження власного життя та життя членів своїх родин тимчасово покинула місця свого проживання та виїхала за кордон. Відповідно до Положення про дистанційне навчання, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 25.04.2013 № 466, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30 квітня 2013 р. за № 703/23235, та Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224, санаторна школа була уповноважена використовувати технології дистанційного навчання під час навчання за різними формами, у тому числі на період введення Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 воєнного стану та виконання заходів із забезпечення національної

безпеки і оборони України необхідних для відвернення загрози та забезпечення національної безпеки. На підставі річного оцінювання рішенням педагогічної ради школи всі учні з 1-10-ий клас перейшли до наступного класу.

Було проведено аналіз контрольних робіт учнів початкових класів. Недоліки, допущені у роботах, свідчать про відсутність систематичного повторення вивченого матеріалу, недостатнє засвоєння навчального матеріалу з окремих тем на уроках. Учителі не завжди враховують індивідуальні можливості учнів, рівень їх готовності до навчальної діяльності.

Аналіз діагностувальних робіт в цілому показав, що учні в основному засвоїли навчальний матеріал.

Рекомендації вчителям початкових класів:

- Більш активно використовувати перспективні освітні технології навчання математики (проектні, інтерактивні тощо), що дозволить поживити, оптимізувати й урізноманітнити форми та методи викладання математики, активізувати пізнавальну діяльність школярів, розвинути їхнє мислення та зацікавити математикою.

- Урізноманітнювати способи перевірки рівня навчальних досягнень учнів з предмету, зокрема, використовувати тестові завдання різного рівня складності.

- Систематично використовувати у процесі викладання математики внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки.

- Активізувати роботу з обдарованими учнями, шляхом залучення школярів до розв'язку завдань підвищеної складності, олімпіадних завдань, участі в математичних турнірах.

З метою впровадження та вдосконалення системи формувального оцінювання учнів проведена відповідна робота. На педраді розглянуто питання про ефективність формувального оцінювання та прийнято рішення продовжити вивчення технік, прийомів, інструментів формувального оцінювання.

Під час спостереження за навчальними заняттями встановлено, що вчителі початкової школи систематично застосовують у своїй роботі різні прийоми формувального оцінювання. Відстежують особистісний поступ здобувачів освіти,

формують у них позитивну самооцінку, відзначають досягнення, підтримують бажання навчатися, запобігають побоюванням помилитися.

Педагогічні працівники 5-11 класів намагаються застосовувати формувальне оцінювання, проте недостатньо володіють відповідними техніками, прийомами та інструментами.

Більша половина опитаних здобувачів освіти (75,9%) вважають, що у школі оцінюють їх рівень знань, умінь та навичок, 10,3% опитаних учнів усвідомлюють, що оцінка відстежує їх індивідуальний прогрес, водночас решта опитаних не усвідомлюють мотивуючу роль оцінювання. Відповіді учнів за результатами анкетування засвідчили, що більшість педагогів пояснюють та аргументують виставлення оцінок, так вважають 89% опитаних учнів, 83% відповіли, що педагоги аналізують допущені помилки, 84% вказали, що більшість учителів пропонують шляхи покращення результатів навчання.

Переважає більшість опитаних здобувачів освіти вважають оцінювання їхніх результатів навчання в закладі освіти справедливим і об'єктивним. За результатами анкетування 53,4% учнів (у минулому році - 51,2%) зазначили, що вчителі оцінюють їх справедливо, а 41,4% у більшості випадків справедливо (41% у минулому році); 5,2% - у більшості випадків оцінюють несправедливо (у минулому році - 6,2%) . Взагалі відсутні здобувачі освіти, які вважають, що їх оцінюють несправедливо, тоді як у минулому році був незначний відсоток - 0,7%.

Санаторна школа сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання. Педагоги готують диференційовані завдання для тренувальних та контрольних робіт.

Розробляють критерії для оцінювання учнівських навчальних проєктів, що дозволяє школярам готувати роботи різного рівня складності – від повідомлення до захисту творчого проєкту. Учні отримують необхідну допомогу в навчальній діяльності. За результатами спостереження за навчальними заняттями виявлено, що педагогічні працівники надають підтримку здобувачам освіти в різних формах: індивідуальні та групові консультації, застосування наочності та ІКТ, консультації з предметів при підготовці до ДПА (ЗНО), науково-дослідницької діяльності, індивідуальні завдання тощо.

Проводиться робота щодо формування в учнів навиків самооцінювання та взаємооцінювання. Однак лише 22,4% школярів стверджують, що вони постійно здійснюють самооцінювання результатів своєї роботи під час занять (20,3% у минулому році), здебільшого, здійснюють - 41,4% (50,3% у минулому році). Проте збільшився відсоток здобувачів освіти, які роблять це дуже рідко – 29,3% (25,9% - минулий рік) та взагалі не здійснюють – 6,9% (3,5% - минулий рік). Спостереження за навчальними заняттями показало, що близько половини учителів систематично організовують самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів освіти. Для цього використовують шаблони з відповідями, прийоми «перевір себе», «взаємоперевірка», «перевірка консультантами» тощо. Застосовуючи взаємооцінювання, педагоги приділяють увагу формуванню уміння в учнів коректно висловлювати думку про результати роботи однокласників.

Як зазначалося вище, у нашій школі проводяться внутрішні моніторинги стану і результатів навчання здобувачів освіти. Протягом поточного навчального року досліджували рівень навчальних досягнень з усіх предметів. Ці дослідження відбувалися в декілька етапів.

Це дало можливість виявити типові недоліки, організувати роботу щодо усунення їх. За підсумками прослідковується позитивна динаміка в показниках якості знань здобувачів освіти. Моніторинг якості знань новоприбулих учнів сприяє їх особистісному поступу. Педагоги допомагають новоприбулим здобувачам освіти адаптуватися в новому закладі освіти, ознайомитися з критеріями оцінювання, визначити свій рівень навчальних досягнень тощо.

Дослідження стану викладання предметів (української мови та історії України) включало в тому числі встановлення рівня та якості знань з означених предметів. Таким чином було виявлено чинники, які вплинули на певний результат, прийнято рішення щодо їх коригуванні.

Рекомендації:

1. Викладачам усіх предметів навчального плану роботи школи:

1.1. Детально проаналізувати контрольні роботи і провести повторення матеріалу, при відтворенні якого учнями допущені помилки.

1.2. Розробити та схвалити на засіданні методичного об'єднання заходи щодо ліквідації прогалин в знаннях учнів.

2. Заступнику директора з навчальної роботи Олені Петренко:

2.1. З метою контролю за повторенням, перевірити відповідні записи у журналах (у переліку домашніх завдань) та в робочих зошитах учнів.

2.2. Перевірити хід внутрішнього моніторингу навчальних досягнень учнів з предметів загальноосвітньої підготовки та якість роботи щодо ліквідації прогалин в знаннях учнів.

3. Головам методичних об'єднань Олені Гупаловій та Ользі Резніковій:

3.1. Розглянути результати наказу на дискусійних панелях.

Директор

Г.МИХАЙЛЕНКО